

કોમોડિટી ડેરિવેટિવ્સ

કારોબાર કાચા માલના ખર્ચ અને કારોબારના વાતાવરણમાં ફેરફારોને કારણે અજાણ્યા જોખમોને આધિન છે. જે કારોબાર આંતરરાષ્ટ્રીય કોમોડિટી ભાવ વધઘટ, USDINR વધઘટ, આંતરરાષ્ટ્રીય કિંમતોમાં પ્રિમીયમ/ડીસ્કાઉન્ટ વગેરે જેવા પરિબલોને કારણે કોમોડિટીની કિંમતો સામે પ્રવર્તમાન જોખમ ધરાવે છે. ઉપરોક્ત દર્શાવેલ પરિબલોમાં અસ્થિરતા નોંધપાત્ર હોઈ શકે છે અને તેના લીધે નફ માર્જિનમાં ઘોવાણ થાય છે અને તેમાં વધુ મૂડી લગાવવાની જરૂર પડી શકે છે. આ પ્રકારના જોખમોને ટાળવા હેજિંગ માટે યોગ્ય કોમોડિટી ડેરિવેટિવ પ્રોડક્ટ્સનો ઉપયોગ શક્ય છે. ઓપ્શન્સ અને ફ્યુચર્સ સર્વાસામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતા કોમોડિટી ડેરિવેટિવ્સથી ઘણા દૂર છે.

કોમોડિટી ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રાક્ટ એ "ભવિષ્યની નિર્દિષ્ટ કિંમતે અંદરલાયીંગ કોમોડિટી ખરીદવાનો કે વેચવાનો કરાર (જેને સમાપ્તિ તારીખ કહેવાય છે)."

કોમોડિટી ડેરિવેટિવ્સનું મૂલ્ય સામાન્ય રીતે ભવિષ્યમાં તેમની અંતર્ગતની અપેક્ષિત કિંમતની હિલચાલ પર આધારિત હોય છે.

ફ્યુચર્સની અંતર્ગત પ્રોડક્ટ અથવા કાચા માલના ભાવની વધઘટ સાથે સંકળાયેલા જોખમોને ટાળવા માટે ખરીદદારો આવા કરારનો ઉપયોગ કરે છે. સેલર્સ તેમના ઉત્પાદનો માટે બાંધકામકૃત કિંમતોને લોક કરવા માટે ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રાક્ટનો ઉપયોગ કરે છે.

WTI ફૂડ ઓઇલ

ફૂડ ઓઇલ ડેરિવેટિવ્સ (બ્રેન્ટ અને WTI) કોમોડિટી માર્કેટ સ્પેસમાં ટોચના 5 ટ્રેડેડ પ્રોડક્ટ્સમાં સામેલ છે.

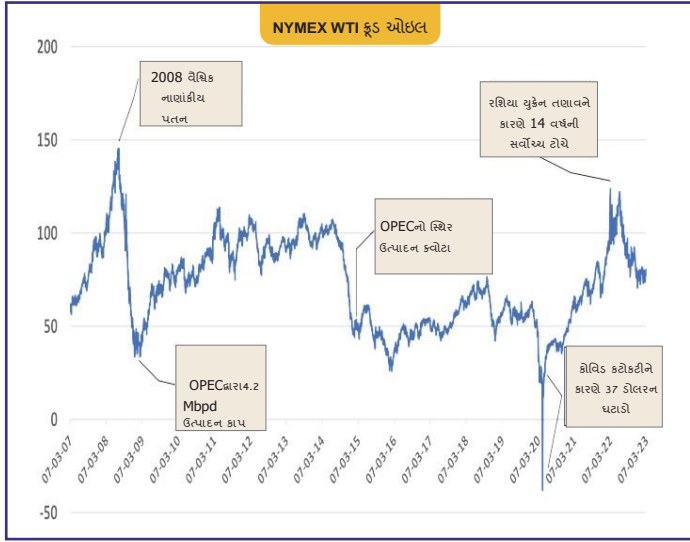
NSE પ્લેટફોર્મ પર ટ્રેડિંગ માટે 100 બેરલ અને 10 બેરલના કોન્ટ્રાક્ટ સાઈઝવાળા WTI ફૂડ ઓઇલ ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રાક્ટ્સ રોકડમાં પતાવટ થયેલા છે. ફૂડ તેલ એ હાઇડ્રોકાર્બન થાપણો અને અન્ય કાર્બનિક પદાર્થોથી બનેલું અશુદ્ધ પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદન છે. એક પ્રકારનું અશ્મિભૂત ઇંધણ, ફૂડ ઓઇલને ગેસોલિન, ડીઝલ અને પેટ્રોકેમિકલ્સના વિવિધ સ્વરૂપો જેવા ઉપયોગી ઉત્પાદનો બનાવવા માટે શુદ્ધ કરી શકાય છે. તે બિન-નવીનીકરણીય સંસાધન છે, જેનો અર્થ છે કે આપણે તેનો વપરાશ કરીએ છીએ તે દરે તેને કુદરતી રીતે બદલી શકાતો નથી અને તેથી તે મર્યાદિત સંસાધન છે.

WTI (વેસ્ટ ટેક્સાસ ઇન્ટરમીડિયેટ) ફૂડ ઓઇલ એ ફૂડ ઓઇલનો ચોક્કસ ગ્રેડ છે અને બ્રેન્ટ અને દુબઈ ફૂડની સાથે તેલના ભાવમાં મુખ્ય ત્રણ માપદંડોમાંનું એક છે.

WTIને હળવા મીઠા તેલ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે કારણ કે તેમાં 0.24% અને 0.34% સલ્ફર હોય છે, જે તેને "મીઠી" બનાવે છે અને ઓછી ઘનતા ધરાવે છે, જે તેને "હળવું" બનાવે છે.

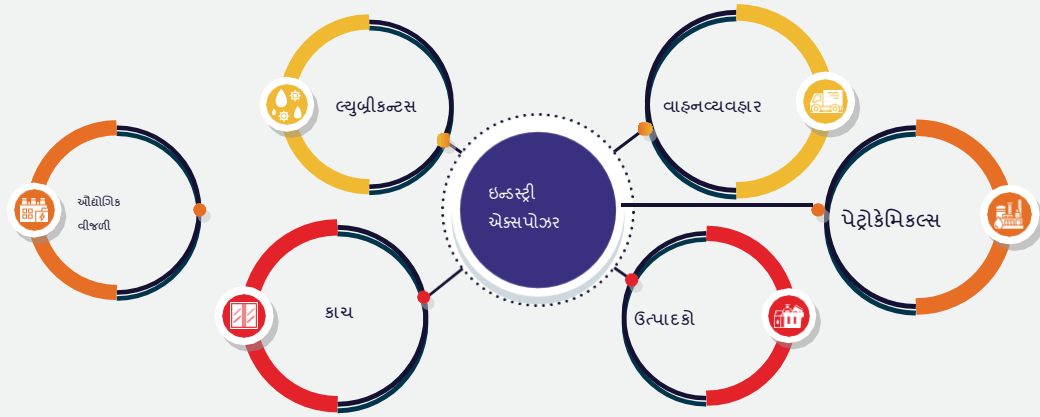
WTI એ ઉત્તર અમેરિકા માટેનું મુખ્ય તેલ માપદંડ છે કારણ કે તે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાંથી, મુખ્યત્વે પર્મિયન બેસિન અને ટેક્સાસમાંથી મેળવવામાં આવે છે. તે પછી તે પાઈપલાઈન મારફતે પ્રવાસ કરે છે જ્યાં તેને મિડવેસ્ટ અને મેક્સિકોના અખાતમાં શુદ્ધ કરવામાં આવે છે. WTI માટે ભૌતિક વિનિમય અને ભાવ પતાવટ માટેનું મુખ્ય ડિલિવરી પોઇન્ટ કુશિંગ, ઓક્લાહોમા છે.

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને ચીન પછી ભારત વિશ્વમાં ફૂડ ઓઇલનો ત્રીજો સૌથી મોટો વપરાશકાર છે.

માર્કેટ ફંડામેન્ટલ્સને અસર કરતા પરિબળો

- US ફૂડ ઇવેન્ટરીઝ
- આર્થિક પરિબળો: મંદી, ફૂગાવો, કટોકટી
- અટકળ, હેજિંગ અને રોકાણ
- જિયોપોલીટીકલ પગલાંઓ
- વાતાવરણની સ્થિતિ
- OPEC અને નોન-Opec નિર્ણયો અને પ્રસારણો
- વૈશ્વિક આર્થિક વૃદ્ધિ અને વેપાર નીતિઓ

WTI ફૂડ ઓઇલ સ્પેસિફિકેશન્સ

પ્રતીક	WTICRUDE (WTI Crude Oil)	WTICRUDEM (WTI Crude Oil Mini)	WTICRUDE (Options On Futures)
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટ (FUTENR)		ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટ પર ઓપ્શન્સ (OPTFUT)
ટ્રેડિંગ એકમ	100 બેરલ	10 બેરલ	100 બેરલ
ટિક સાઇઝ / ક્વોટેશન	₹ 1 બેરલદીઠ		₹ 0.10 (10 paise)
કોન્ટ્રેક્ટ સાયકલ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટ		
ટિક દીઠ નફો / ખોટ	₹ 100	₹ 10	₹ 10
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર – શુક્રવાર (સવારે 9:00 થી રાત્રિના 11:30 / 11:55 p*) *યુએસ ડેલાઇટ સેવિંગ ટાઇમ સમય સમયગાળા પર આધારિત		
પતાવટ	રોકડમાં પતાવટ		

<p>ડ્યૂ ડેટ રેટ (DDR) / અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP)</p>	<p>NSE WTI ફૂડ ઓઈલ કોન્ટ્રાક્ટના છેલ્લા ટ્રેડિંગ દિવસે ન્યુયોર્ક મર્કેન્ટાઈલ એક્સચેન્જ (NYMEX) ફૂડ ઓઈલ (CL)ના ફૂન્ટ મહિનાના કોન્ટ્રાક્ટની ભારતીય રૂપિયામાં ડ્યૂ ડેટ રેટ (FSP) એ સેટલમેન્ટ કિંમત હશે.</p> <p>રૂપાંતરણ માટે છેલ્લી ઉપલબ્ધ આરબીઆઇ USDINR સંદર્ભ દરનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે.</p> <p>મેળવવામાં આવેલી કિંમત નજીકના ટિક પર રાઉન્ડ ઓફ કરવામાં આવશે.</p>	<p>ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રાક્ટની સમાપ્તિ પર અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સની દૈનિક પતાવટ કિંમત</p>
---	--	---

નેચરલ ગેસ

હેનરી હબ નેચરલ ગેસ ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટ તેની કિંમત પારદર્શીતા અને તંદુરસ્ત તરલતાને કારણે વિશ્વમાં સૌથી વધુ ટ્રેડ થતા નેચરલ ગેસ ફ્યુચર્સમાંના એક છે.

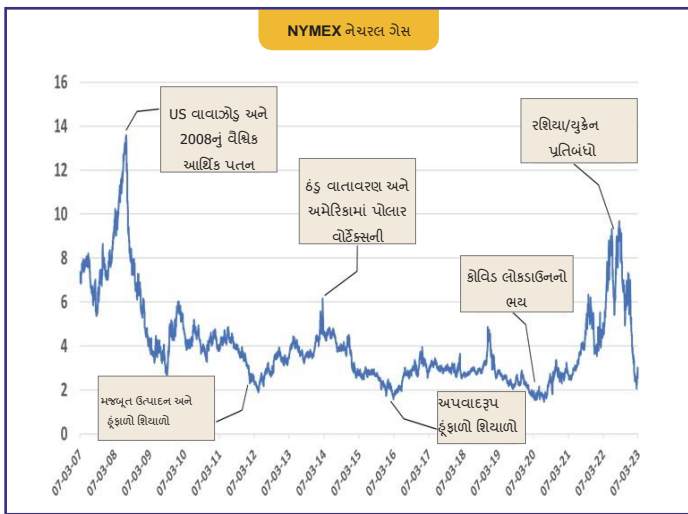
રોકડમાં પતાવટવાળા નેચરલ ગેસ ફ્યુચર્સ **1250 mmBtu** અને **250 mmBtu** સાથેની કોન્ટ્રેક્ટ સાઇઝ સાથે **NSE** પ્લેટફોર્મ પર ટ્રેડિંગ માટે ઉપલબ્ધ છે

નેચરલ ગેસ નક્કર ખડકો હેઠળ મળી આવે છે અથવા તો કોલના પદ્ધતિમાં અન્ય હાઇડ્રોજન સંગ્રહમાં મેથેન ક્લેથેટ્સ તરીકે મળ આવે છે.

નેચરલ ગેસનો મુખ્યત્વે ઔદ્યોગિક, વ્યાપીર, વાહનવ્યવહાર અને ઘરગથ્થુ ક્ષેત્રે ઉપયોગ થાય છે. નેચરલ ગેસ આવશ્યક એનર્જી સ્ત્રોત છે અને વિશ્વમાં તેની માંગમાં સતત વધારો થઇ રહ્યો છે.

હેનરી હબ એ લુઇસિયાના, યુએસએમાં સ્થિત કુદરતી ગેસ પાઇપલાઇન છે, જે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને સમગ્ર વિશ્વમાં કુદરતી ગેસના ભાવો માટે માપદંડ તરીકે કામ કરે છે. તે ન્યૂયોર્ક મર્કેન્ટાઇલ એક્સચેન્જ (**NYMEX**) પર ટ્રેડેડ નેચરલ ગેસ ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રાક્ટ્સ માટેનું ડિલિવરી પોઇન્ટ છે.

આર્થિક રીતે મેળવી શકાય તેવા ગેસની મર્યાદિત ઉપલબ્ધતાને કારણે ભારતમાં ઉત્પાદનમાં સતત ઘટાડો જોવા મળી રહ્યો છે, આમ લિક્વિફાઇડ નેચરલ ગેસ (**LNG**) આયાત દ્વારા વપરાશ વૃદ્ધિ સંતોષવામાં આવી છે જેનો દેશના કુદરતી ગેસના વપરાશમાં હિસ્સો આશરે **50%** છે. આથી, ભારતમાં નેચરલ ગેસ વૈશ્વિક નેચરલ ગેસના ભાવો સાથે મજબૂત જોડાણ ધરાવે છે.

માર્કેટ ફંડામેન્ટલ્સને અસર કરતા પરિબળો

આંતરરાષ્ટ્રીય ગેસ ઇન્વેન્ટરી

આર્થિક પરિબળો: મંદી, ફૂગાવો, કટોકટી

અટકળ, હેજિંગ અને રોકાણ

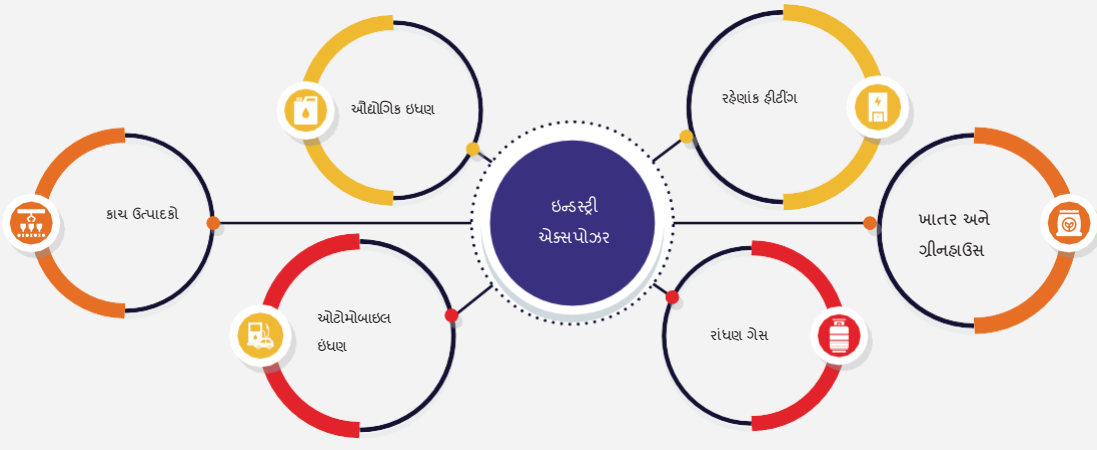
જિયોપોલીટીકલ પગલાંઓ

વાતાવરણની સ્થિતિ

ઔદ્યોગિક અને નિવાસી માંગ

નેચરલ ગેસ સ્પેસિફિકેશન્સ

પ્રતીક	NATURALGAS (Natural Gas)	NATGASMINI (Natural Gas Mini)	NATURALGAS (Options On Futures)
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટ (FUTENR)		ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટ પરનો ઓપ્શન્સ (OPTFUT)
ટ્રેડિંગ એકમ	1250 mmBtu	250 mmBtu	1250 mmBtu
ટિક સાઇઝ /ક્વોટેશન	₹ 0.10 (10 પૈસા) mmBtu ટીક		₹ 0.05 (5 પૈસા)
કોન્ટ્રેક્ટ સાયકલ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટ્સ		
ટિક ટીક નફો / ખોટ	₹ 125	₹ 25	₹ 62.5
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર -શુક્રવાર (સવારે 9:00થી રાત્રે 11:30 /11:55 *) *યુએસ ડેલાઇટ સમયગાળા આધારિત		
પતાવટ	રોકડમાં પતાવટ		
ડ્યૂ ડેટ રેટ (DDR) / અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP)	<ul style="list-style-type: none"> NSE નેચરલ ગેસ કોન્ટ્રેક્ટના છેલ્લા ટ્રેડિંગ દિવસે ન્યુયોર્ક મર્કેન્ટાઇલ એક્સચેન્જ (NYMEX) ફૂડ ઓઇલ (CL)ના ફંટ મહિનાના કોન્ટ્રાક્ટની ભારતીય રૂપિયામાં ડ્યૂ ડેટ રેટ (FSP) એ સેટલમેન્ટ કિંમત હશે. રૂપાંતરણ માટે છેલ્લી ઉપલબ્ધ આરબીઆઇ USDINR સંદર્ભ દરનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે. મેળવવામાં આવેલી કિંમત નજીકના ટિક પર રાઉન્ડ ઓફ કરવામાં આવશે. 		ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટની સમાપ્તિ પર અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સની દૈનિક પતાવટ કિંમત

NSE ખાતે ટ્રેડિંગના મહત્વના ફાયદાઓ

નીલ એક્સચેન્જ ટ્રાન્કેક્શન ચાર્જીસ

તમામ સેગમેન્ટમાં જંગમ કોલેટરલ

તંદુરસ્ત, સુરક્ષિત અને સ્થિતિસ્થાપક પ્લેટફોર્મ

દરેક એફપીઆઇ કેટેગરીઓને રોકડ પતાવટવાળા
ડેરિવેટિવ્સ ઓન્ટ્રેક્ટમાં ટ્રેડ કરવાની મંજૂરી છે

નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ

એક્સચેન્જ પ્લાઝા, સી-1, બ્લોક જી, બાંદ્રા ફ્લોર્સ કોમ્પ્લેક્સ, બાંદ્રા (ઇ) મુંબઇ-400 051